
MANAŽMENT POVODÍ AKO NÁSTROJ PRE ZEFEKTÍVNENIE PROTIPOVODŇOVÝCH OPATRENÍ

- × Ing. Peter Panenka Vodohospodárska výstavba š. p.
- × Ing. Ladislav Varga Národné lesnícke centrum
- × Ing. Milan Zúbrik, PhD. Národné lesnícke centrum

HLAVNÉ TÉMY:

- × Lesnícky manažment brehových porastov
- × Informačný systém pre potreby manažmentu povodí

LESNÍCKÝ MANAŽMENT BREHOVÝCH PORASTOV

LESNÍCKY MANAŽMENT BREHOVÝCH PORASTOV

Funkcie brehových porastov

- × Protierózna funkcia
- × Krajnotvorná, ochranárska, zdravotná
- × Produkčná

Podmienky pre úspešný manažment

- × Úprava legislatívy
- × Inventarizácia súčasného stavu
- × Vypracovanie zásad (lesníckeho) obhospodarovania

LESNÍCKY MANAŽMENT BREHOVÝCH PORASTOV

Prehľad drevín vhodných pre tieto územia

- ✘ Topole, vrby a niektoré iné rýchlo rastúce dreviny
- ✘ Z vrb sú vhodné napríklad *Salix viminalis*, *Salix purpurea*, *Salix fluviatilis*, *Salix interior*, *Salix aquatica gigantea*, *Salix rigida*, *Salix triandra*, *Salix caprea* x *cinerea*, *Salix caprea* x *cinerea*, *Salix hastata*, *Salix pentandra*.

LESNÍCKY MANAŽMENT BREHOVÝCH PORASTOV

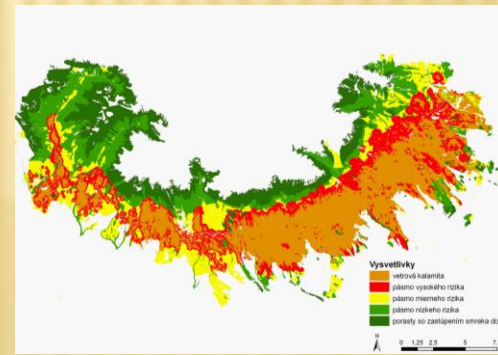
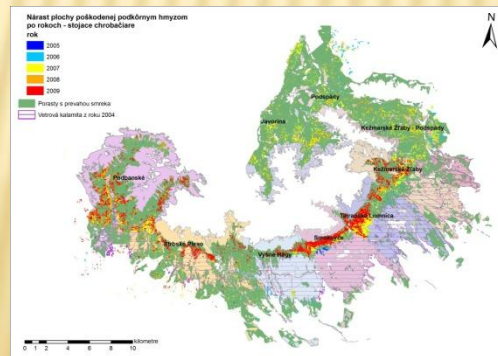
Produkcia drevnej biomasy

- ✘ Pri správnom obhospodarovaní je možný výnos 100-300 m³/km pri 20 (25) ročnej rubnej dobe.
- ✘ Štruktúra sortimentov môže byť : guľatina 10%, vláknina 50 % a energetická štiepka 40 %.

INFORMAČNÝ SYSTÉM PRE POTREBY MANAŽMENTU POVODÍ

Národné lesnícke centrum vie:

- ✘ Poskytnúť mapu lesných ciest.
- ✘ Vypracovať internetový nástroj tak, aby umožnil sledovanie ich stavu v spolupráci so štátnou správou lesného hospodárstva.
- ✘ Spracovať letecké a satelitné scény a vyhodnotiť stav lesov podľa zadaných kritérií (zakmenenie, druhová pestrosť, výskyt kalamít a holín). Týmto spôsobom vyhodnotiť ich stav z pohľadu plnenia vodozádržnej funkcie a ich celkového vplyvu na riziko povodní.

INFORMAČNÝ SYSTÉM PRE POTREBY MANAŽMENTU POVODÍ

Vodohospodárska výstavba š.p. vie poskytnúť:

Dátové zložky z databáz TBD

- ✘ Dátové sklady údajov monitoringu stavu vodných stavieb TBD
- ✘ Priestorový register vodných stavieb (VS)
- ✘ Priestorový register monitorovacích zariadení (MZ)

Geografickú databázu informácií s priamym, alebo sprostredkovaným vplyvom na VS

- ✘ Digitálny model terénu
- ✘ Riečna sieť
- ✘ Hydrologické povodia (po úroveň podrobných povodí)
- ✘ Vypracovať mapu rizikových území podľa intenzity záplav za posledné obdobie.

INFORMAČNÝ SYSTÉM PRE POTREBY MANAŽMENTU POVODÍ

Hlavné činnosti úseku TBD Vodohospodárskej výstavba š.p.

- ✘ Výkon odborného TBD nad vodnými stavbami (I. a II. kat.) na základe poverenia Ministerstva životného prostredia SR,
- ✘ Výkon odborného TBD nad vodnými stavbami III. a IV. kategórie na základe objednávok vlastníkov,
- ✘ Práce pre MŽP SR (informatívne správy) a inventarizácia všetkých vodných stavieb I. až IV. kategórie pre účely evidencie kategorizovaných vodných stavieb,
- ✘ Vypracovanie Odborných posudkov a Návrhov na stanovenie kategórie pre vodné stavby na základe objednávok vlastníkov,
- ✘ Výkon špeciálnych geodetických meraní,
- ✘ Ostatné činnosti – monitoring životného prostredia, terénny monitoring, analýzy a matematické modelovanie, projekčné práce, vypracovanie manipulačných poriadkov, geofyzika, endoskopia potrubí, termovízia, nedeštruktívna defektoskopia,
- ✘ Zber, spracovanie, distribúcia a archivácia dát

INFORMAČNÝ SYSTÉM PRE POTREBY MANAŽMENTU POVODÍ

Externá spolupráca v rámci rezortu

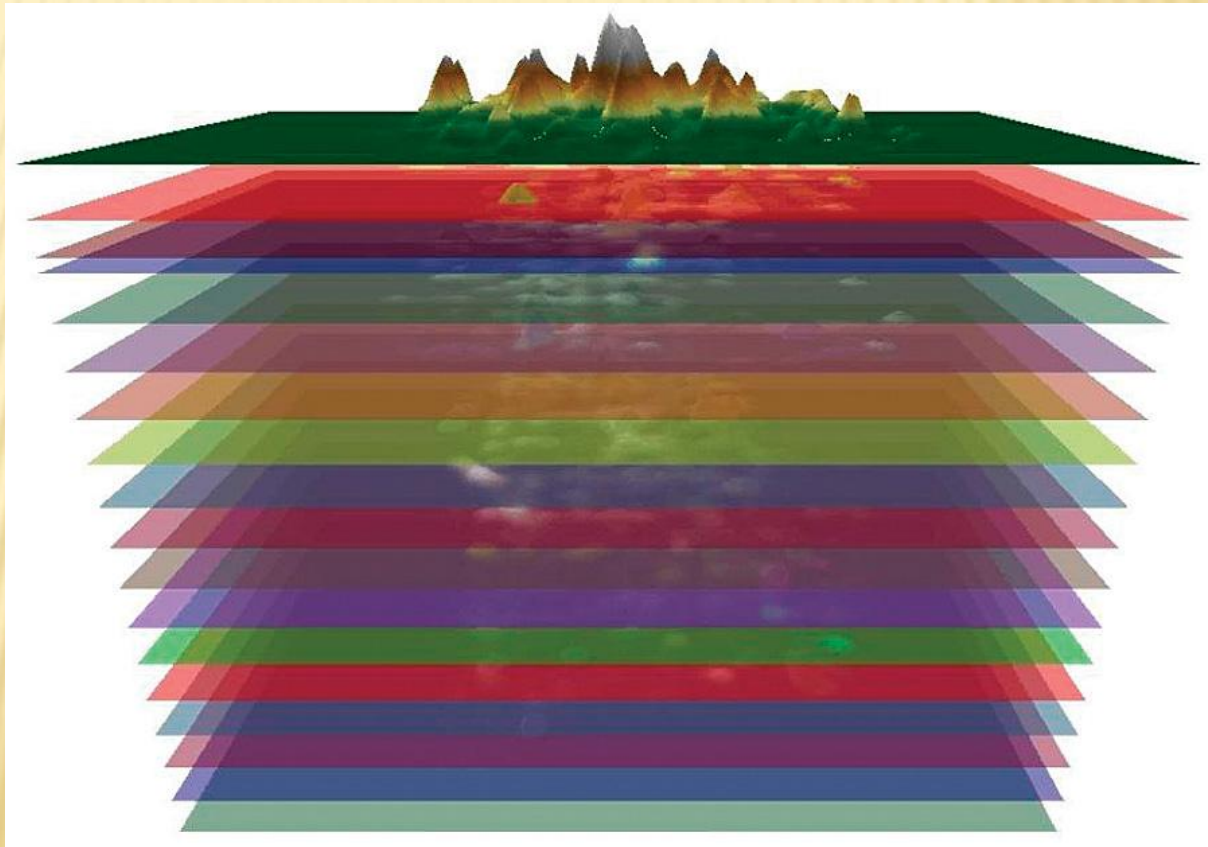
- × SVP š.p. Banská Štiavnica
- × SHMÚ Bratislava
- × VÚVH Bratislava
- × ŠGÚDŠ Bratislava
- × Geofond Bratislava
- × NLC Zvolen
- × SAŽP Banská Bystrica
- × SIŽP Bratislava
- × HBÚ Banská Štiavnica
- × KÚŽP, ObÚŽP
- × Splnomocnenec vlády SR pre SVDG

Mimorezortná spolupráca

- × MV SR ÚCO
- × VÚPOP Bratislava
- × SvF STU Bratislava
- × PriF UK Bratislava

INFORMAČNÝ SYSTÉM PRE POTREBY MANAŽMENTU POVODÍ

Informácie od jednotlivých dodávateľov sú ukladané
v priestorových vrstvách - **Vrstevný model GIS**

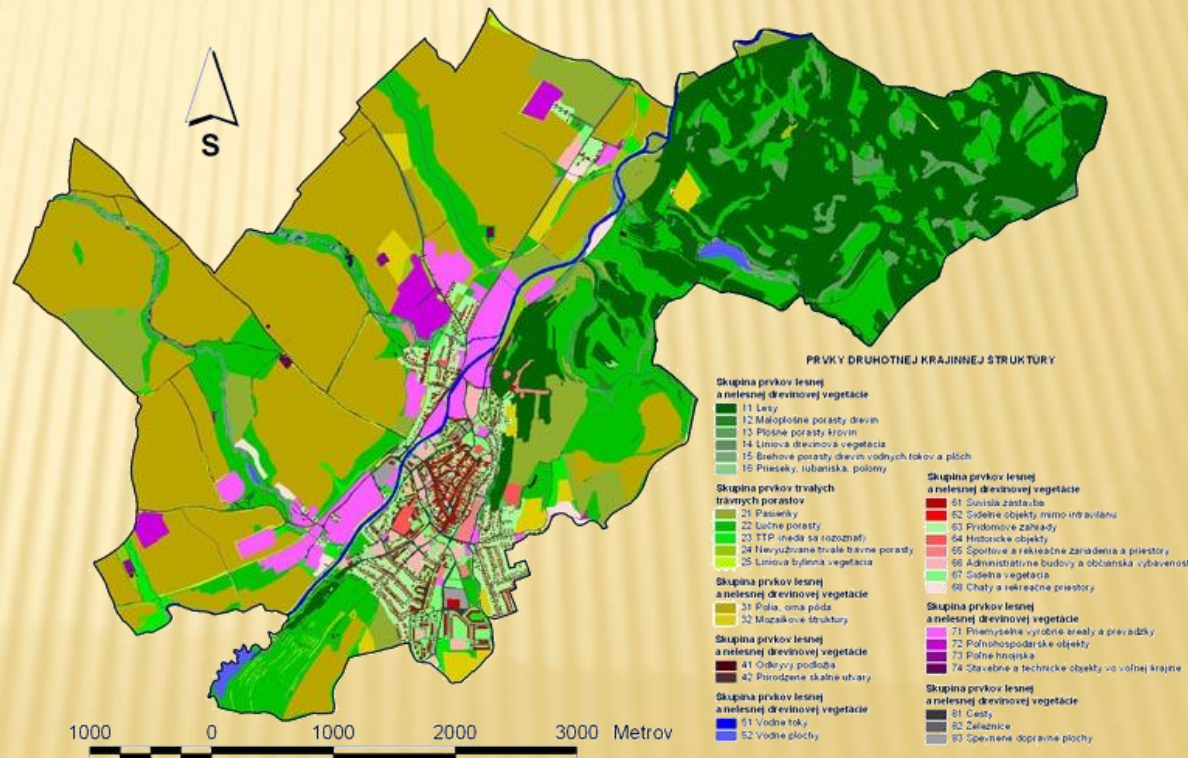

INFORMAČNÝ SYSTÉM PRE POTREBY MANAŽMENTU POVODÍ

Krajinná (krajinnoeekologická) štruktúra povodí

- × Geologický podklad
- × Hydrogeologické rajóny
- × Pôdne subtypy
- × Pôdne druhy
- × Landuse
- × Ochrana ŽP
- × Demografia
- × Objekty na tokoch
- × Cestná, železničná sieť
- × Základná topografia
- × Ortofotomapa

DRUHOTNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA MESTA KEŽMAROK V ROKU 2006

INFORMAČNÝ SYSTÉM PRE POTREBY MANAŽMENTU POVODÍ

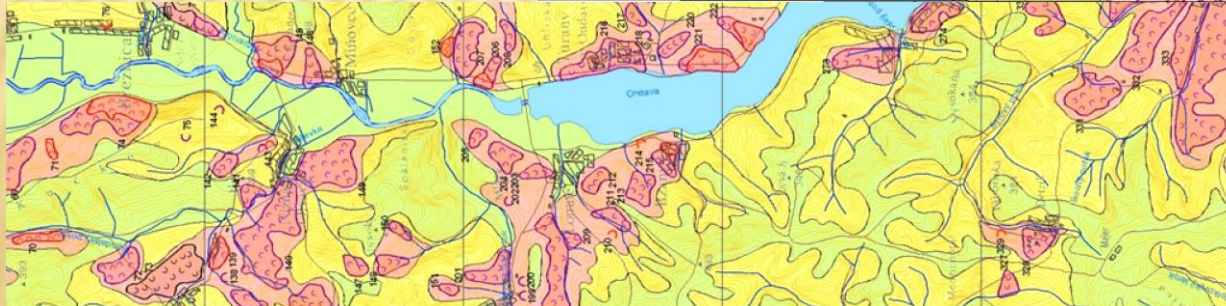
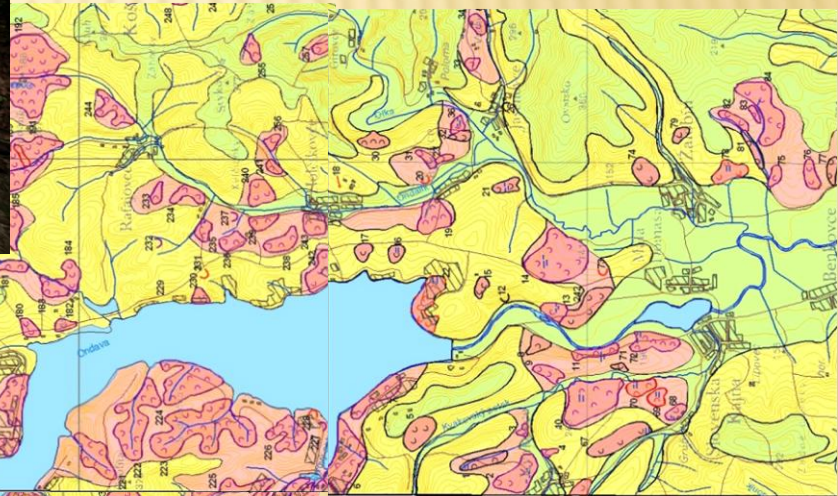
- ✘ Družicové snímky
- ✘ Družicové snímky počas povodne
- ✘ Historické letecké snímky

INFORMAČNÝ SYSTÉM PRE POTREBY MANAŽMENTU POVODÍ

INFORMAČNÝ SYSTÉM PRE POTREBY MANAŽMENTU POVODÍ

INFORMAČNÝ SYSTÉM PRE POTREBY MANAŽMENTU POVODÍ

INFORMAČNÝ SYSTÉM PRE POTREBY MANAŽMENTU POVODÍ

INFORMAČNÝ SYSTÉM PRE POTREBY MANAŽMENTU POVODÍ

Mapa potenciálnej povodňovej hrozby

- + **Mapa potenciálne zaplavených území** - Spracovanie celoslovenskej predbežnej mapy území potenciálne ohrozených povodňami na základe DMT, riečnej siete a odhadnutých vodných stavov pre jednotlivé profily. Mapa bude variantne vyjadrovať rozsah a hĺbku vody pre potenciálnu záplavu pre odhadnuté vodné stavy zodpovedajúce n ročným prietokom.
- + **Mapa hrozby bleskových povodní** – Vypracovanie mapy odtokových línií koncentrujúcich povrchový odtok z krajiny. Vypracovanie mapy potenciálnej veľkosti povrchového odtoku pre drobné toky, periodické toky a územia bez stáleho povrchového toku. Hodnotenie ohrozenia splachom a akumuláciou materiálu.
- + **Predbežná mapa povodňového rizika** – Predbežné hodnotenie veľkosti rizika ohrozenia obyvateľstva, významných a potenciálne nebezpečných objektov, vodných zdrojov, chránených území, dopravných koridorov... Vypracovanie mapy potenciálne najrizikovejších území, na ktorých je potrebné spracovanie podrobných povodňových máp

INFORMAČNÝ SYSTÉM PRE POTREBY MANAŽMENTU POVODÍ

Expertný systém pre hodnotenie odtokov z privalových dažd'ov a ohrozenosti obyvateľstva bleskovými povodňami

+ *Modelovanie :*

- × Aktuálna nasýtenosť povodia pre každý priestorový element (grid). Systém bude automaticky upozorňovať na povodia alebo ich časti blížiacce sa kritickej hodnote nasýtenia.

+ *Funkčnosť*

- × Zobrazovanie jednotlivých povodí, tokov a periodických odtokových línií zasiahnutých privalovým dažd'om
- × Zobrazovanie postupových časov privalovej vlny na jednotlivých odtokových líniách.
- × Voľba povodia pre ľubovoľný profil a stanovenie sumárnych hodnôt pre tento profil: zrážkové úhrny, obsah vody v snehovej pokrývke

INFORMAČNÝ SYSTÉM PRE POTREBY MANAŽMENTU POVODÍ

Výsledok spolupráce:

- ✘ Informácia o stave lesných ciest a lesných porastov a vytipovanie najrizikovejších území z pohľadu možného vzniku záplav a povodní.
- ✘ Podklad pre vypracovanie ekonomických nástrojov pre podporu miest a vlastníkov lesov na zlepšenie stavu a kvality lesných ciest a lesných porastov z pohľadu ich vplyvu na vznik záplav a povodní.
- ✘ Analytický nástroj pre stanovenie priorít a najlepších riešení pre realizáciu protipovodňových opatrení

ĎAKUJEME ZA POZORNOSŤ

Ing. Milan Zúbrik, PhD.

NLC – LVÚ ZVOLEN, T. G. Masaryka 22, 960 92 Zvolen

tel. +421 45 531 4110

e-mail: zubrik@nlcsk.org

www.nlcsk.org

Ing. Ladislav Varga, CSc.

NLC – LVÚ ZVOLEN, Výskumná stanica Gabčíkovo, Parková 557, 930 05 Gabčíkovo

tel.: +421 31 559 4545

e-mail: varga@nlcsk.org

www.nlcsk.org

Ing. Peter Panenka

Vodohospodárska výstavba š.p., úsek TBD, Nobelova 7, 831 02 Bratislava

tel. +421 2 4445 3500

e-mail: peter.panenka@vzb.sk

www.vzb.sk

www.tbd.sk